

Wwft

De Wwft en het in ontvangst nemen van contante betalingen zijn sinds ongeveer een jaar meer gaan leven voor advocaten.

De belangstelling is ongetwijfeld gewekt door twee volkomen los van elkaar staande aanknopingspunten. Er zijn voor het arrondissement drie cursussen over de Wwft georganiseerd, die veel belangstelling trokken, en er is in de pers ruim aandacht besteed aan de tuchtrechtelijke procedure tegen een bekende Amsterdamse advocaat, aan wie onder meer werd verweten dat hij stelselmatig honorarium in contanten ontving. Het liep niet echt storm, maar er was op het Bureau van de Deken duidelijk een groei waar te nemen in het aantal vragen over deze onderwerpen.

Wwft en contant geld hebben niets met elkaar te maken en eigenlijk ook alles. De Wwft heeft een verplichting opgelegd aan advocaten om verdachte transacties te melden. Die melding moet geschieden aan de FIU en niet aan de deken. Het enige of in ieder geval voornaamste raakvlak met het advocatenwerk is, dat advocaten ongaarne zonder goede grond hun geheimhoudingsplicht schenden en daarom door overleg met de deken zich wat veiliger willen voelen wanneer de vraag zich voordoet of er daadwerkelijk informatie aan de FIU moet worden verstrekt. Het in ontvangst nemen (en trouwens ook het betalen) van contant geld leidt daarentegen wel degelijk tot verplichtingen voor advocaten. De FAVI schrijft voor dat ontvangen en betalen van cash alleen mag plaatsvinden wanneer er sprake is van bijzondere omstandigheden. Als bijzondere verplichting geldt dat overleg met de deken moet plaatsvinden wanneer die contante betalingen de drempel van € 15.000,00 overschrijden. Let wel, het gaat hier dus niet om een meldingsplicht en het overleg met de deken is dan ook uitsluitend daarop gericht, dat de advocaat een verantwoorde afweging kan maken en zich daarmee goed bewust is van de risico's die aan het contante betalingsverkeer kleven. Het verband tussen de Wwft-verplichtingen en wat een behoorlijk advocaat in de contante sfeer kan doen is er desondanks natuurlijk wel, omdat bij serieuze witwasactiviteiten een betrokkenheid van de advocaat dreigt en het in ontvangst nemen van contant geld redelijk snel in dezelfde sfeer kan uitkomen.

Ik noem een paar van de vragen die passeerden. Een mooie was die van de advocaat die op zijn derdenrekening een fors bedrag ontving van het Ministerie van Justitie. Het ging om de terugbetaling van indertijd ten laste van een cliënt in beslag genomen contanten. De cliënt, een buitenlander, had uitgelegd dat hij geen vertrouwen had in het banksysteem en daarom zijn gehele vermogen altijd bij zich droeg. Toen het onderzoek geen aanknopingspunten bood voor de veronderstelling dat het hier om zwart geld ging, is het in beslag genomen geld op de derdenrekening van de advocaat gestort. De cliënt stond erop dat hij die geldsom in dezelfde vorm ter beschikking zou krijgen als zij in beslag was genomen. Deze logica was redelijk onweerstaanbaar en gelet op de dossierstukken was het ook overbodig om, zekerheidshalve, nog eens een verklaring van de cliënt te vragen dat hij niet over een bankrekening beschikte.

Ook was er, wat langer geleden overigens, het geval van een vluchteling die van de overheid € 25.000,00 uitbetaald kreeg aan verbeurde dwangsommen, via de derdenrekening van de advocaat. De cliënt beschikte niet over een bankrekening maar wilde evenmin € 25.000,00 in contanten krijgen. Aldus kwam het voorstel tot stand om de advocaat per maand iets van € 1.500,00 te laten uitbetalen. Spanning dus, niet alleen met de VAFI maar ook met het meer algemene voorschrift dat een advocaat niet zijn derdenrekening gebruikt om te fungeren als bankier voor een cliënt. Voor mij was er geen reden om, na met de advocaat de ins en outs van de zaak en de achtergronden van de cliënt te hebben doorgenomen, deze aanpak af te raden.

Foto: Willem Diepraam

Weer een andere advocaat had van een wederpartij een betaling op zijn derdenrekening ontvangen, nader tussen die wederpartij en de eigen cliënt te verdelen op basis van een uit te onderhandelen vaststellingsovereenkomst. Uiteindelijk moest aan de wederpartij, een besloten vennootschap, nog wat worden terugbetaald voor welk doel de persoonlijke bankrekening van de directeur werd opgegeven. De advocaat kon vervolgens aan die wederpartij melden dat, door de deken bevestigd, zo een aanpak in strijd met onze beroepsregels zou zijn waarna de betaling regulier kon worden afgewikkeld.

Een advocaat ontving zijn honorarium in tranches van elke keer ongeveer € 1.000,00 contant omdat zijn cliënt elk vertrouwen verloren had, zowel in de overheid als in het bankensysteem. Aan die praktijk is een einde gemaakt omdat de afwezigheid van een bankrekening uitsluitend op de persoonlijke wens van de cliënt moest worden teruggevoerd en niet op een omstandigheid waaraan hij part noch deel had.

Deze en andere vragen passeerden en zullen in de toekomst ook langskomen. Soms gaat het om een gecompliceerd probleem waarbij het goed is te kunnen terugvallen op het inmiddels van start gegane kenniscentrum Wwft, verbonden aan de Haagse Orde van Advocaten, waar dekenen en ook individuele advocaten met hun vragen terecht kunnen. Soms is het iets wat de gemiddelde advocaat al met zijn klompen kan aanvoelen, lijkt het telefoontje met de deken overbodig, maar heeft dat overleg toch een functie omdat de advocaat dan zich wat makkelijker teweer kan stellen tegen de aandrang van zijn cliënt. ■

Brief Rechtbank

Nieuwe criteria voor toevoeging aan jeugdzaken

Om een minimum kwaliteitsniveau te waarborgen heeft de Raad voor Rechtsbijstand na overleg met de Nederlandse Orde van Advocaten en de Rechtspraak criteria vastgesteld, waaraan een advocaat dient te voldoen om door de rechtbank te kunnen worden toegevoegd in jeugdstrafzaken danwel uithuisplaatsingen in een accommodatie voor gesloten jeugdzorg. Deze criteria gelden tevens voor de toelating op een jeugd piketrooster.

Per 1 juli 2013 gelden inschrijvingsvoorwaarden voor jeugdzaken. Advocaten hebben tot 1 juli 2013 de tijd om te voldoen aan de inschrijvingsvoorwaarden. De toe te laten advocaat dient onder meer een verklaring over te leggen waaruit blijkt dat hij minimaal drie keer heeft meegelopen bij zittingen ter zake van gesloten uithuisplaatsingen met een andere ingeschreven advocaat.

Rechtbank Amsterdam hanteert in verband met de hierboven vermelde voorwaarde en in aanloop naar 1 juli 2013 de volgende werkwijze. Verzoeken om mee te lopen met gesloten uithuisplaatsingen kunnen worden gestuurd aan *administratie.jeugd.amsterdam@rechtspraak.nl*. De administratie verzamelt de verzoeken en verstuurt een keer per dag per verzoekende advocaat een koppelings-e-mail. De gegevens van de advocaat die aan een gesloten uithuisplaatsing is toegevoegd worden verstrekt aan de verzoekende advocaat.

Vanwege het beperkte aantal gesloten uithuisplaatsingen heeft de rechtbank ervoor gekozen om de verzoekende advocaat te koppelen aan één gesloten uithuisplaatsing. Dit om het aantal zaken zo eerlijk mogelijk te verdelen.

Vanuit de rechtbank wordt gefaciliteerd dat per gesloten uithuisplaatsing maximaal twee advocaten mee kunnen lopen. De rechtbank benadrukt dat advocaten overeenkomstig de nieuwe inschrijvingsvoorwaarden verzocht wordt om zich welwillend op te stellen tegen het meelopen van advocaten in dergelijke zaken.

Wij vragen u dringend deze brief zo spoedig mogelijk onder uw collega's te verspreiden, zodat zoveel mogelijk advocaten geïnformeerd zijn over deze werkwijze. ■

Mr. D.C. van Reekum
Voorzitter team Familie @ Jeugd